

GENERALINĖS ADVOKATĖS CHRISTINE STIX-HACKL IŠVADA,
pateikta 2004 m. birželio 8 d.¹

I — Įžanginės pastabos

II — Teisinis pagrindas

A — Bendrijos teisė

2. Direktyvos 1 straipsnis nustato jos taikymo sritį. Jis nustato:

1. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas vienoje iš keturių susijusių bylų² dėl 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos³ (toliau – direktyva) išaiškinimo. Šios, kaip ir kitų bylų, dalykas yra vadinamoji *sui generis* teisė ir jos apimtis sporto lažybų srityje.

„1. Ši direktyva taikoma bet kokių formų duomenų bazių teisinei apsaugai.

2. Šioje direktyvoje terminas „duomenų bazė“ reiškia pavienių darbų, duomenų ar kitokios metodiškai arba sistemingai sutvarkytos ir individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinamos medžiagos rinkinius.“
(Pataisytas vertimas)

1 – Originalo kalba: vokiečių.

2 – Dar nagrinėjamos bylos C-203/02, C-338/02 ir C-444/02, kuriose aš šiandien taip pat pateikiu išvadą (2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimai, Rink. p. I-10415, I-10497 ir I-10549).

3 – OL L 77, p. 20.

3. III skyriaus 7-11 straipsniai reglamentuoja *sui generis* teisę. 7 straipsnis, reglamentuojantis apsaugos objektą, nustato:

randama teisė kontroliuoti kopijos perdavimą Bendrijos teritorijoje.

„1. Valstybės narės numato duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytoji teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visą tokių duomenų bazę arba pakankamai didelę jos dalį, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus.

Viešas skolinimas nelaikomas nei perkėlimu, nei panaudojimu.

3. Pirmoje šio straipsnio dalyje minima teisė gali būti perduota, perleista arba suteikta pagal licenciją.

<...>

2. Šiame skyriuje:

a) „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jos dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;

5. Pasikartojantis ir sistemingas duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas ir (arba) panaudojimas, reikalaujantis veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus, nėra leidžiamas.“ (Pataisytas vertimas)

b) „panaudojimas“ – tai bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, pra-

4. 8 straipsnio, reglamentuojančio teisėtų naudotojų teises ir pareigas, 1 dalis nustato:

„1. Bet kuriuo būdu viešai platinamos duomenų bazės sudarytojas negali su-

trukdyti teisėtiems naudotojams perkelti ir (arba) viešai platinti jos nedideles kokybiškai ir kiekybiškai įvertintas dalis bet kokių tikslų. Jeigu teisėtas naudotojas yra įgaliojamas perkelti ir (arba) viešinti tik tam tikrą duomenų bazės dalį, ši straipsnio dalis galioja tik tai daliai.“

džio 3 d. Įstatymu Nr. 250/1998, kuriuo į Suomijos teisę buvo perkelta direktyva, nustato:

„Autorius, sukūręs

5. 9 straipsnis numato, kad valstybės narės gali nustatyti *sui generis* teisės išimtis.

1) sąrašą, lentelę, programą arba kitą panašų darbą, kuriuose surinktas didelis duomenų kiekis; arba

2) duomenų bazę, kurios duomenims gauti, tikrinti ir pateikti reikėjo pakankamai didelių investicijų,

B — Nacionalinė teisė

6. Iki pakeitimų, susijusių su direktyva, Autorių teisių įstatymo (34/1991) 49 straipsnio 1 dalis nustatė, kad sąrašai, lentelės, programos ir kiti panašūs darbai, kuriuose surinktas didelis duomenų kiekis, be sudarytojo leidimo negali būti atkuriami 10 metų po jų paskelbimo.

turi išimtinę teisę disponuoti visu savo kūriniu arba pakankamai didele jo dalimi, kiekybiškai arba kokybiškai ją įvertinus, jį atkuriant ar pateikiant viešai.“

III — Bylos aplinkybės ir pagrindinė byla

A — Bendroji dalis

7. Autorių teisių įstatymo 49 straipsnio 1 dalis su pakeitimais, padarytais 1998 m. balan-

8. Aukščiausios lygos profesionalių futbolo rungtynių organizatorės yra *The Football*

Association Premier League Limited ir *The Football League Limited* Anglijoje bei *The Scottish Football League* Škotijoje. *Premier League* ir *Football League* (su I, II bei III divizionais) kartu apima keturias lygas. Prieš kiekvieną rungtynių sezoną sudaromi atitinkamose lygose rengiamų rungtynių tvarkaraščiai. Duomenys kaupiami elektroniniu būdu ir yra individualiai prieinami. Rungtynių tvarkaraščiai, be kita ko, pateikiami spausdintose brošiūrose, pirma, chronologiškai ir, antra, kiekvienai atitinkamoje lygoje žaidžiančiai komandai. Komandų poros nurodomos forma X prieš Y (pvz., *Southampton* prieš *Arsenal*). Kiekvieną sezoną rengiama maždaug 2 000 rungtynių per keturiasdešimt vieną savaitę.

9. Anglijos arba Škotijos futbolo rungtynių organizatoriai įgalioto Škotijos bendrove *Football Fixtures Limited* sureguliuoti naudojimąsi rungtynių tvarkaraščiais, suteikiant licencijas. *Football Fixtures Limited* savo ruožtu su eksploatavimu ir naudojimu susijusias teises ne Didžiojoje Britanijoje perleido *Fixtures Marketing Limited* (toliau – *Fixtures*).

B — *Ypatingoji dalis*

10. Šio prejudicinio sprendimo priėmimo proceso pagrindas yra *Fixtures* ieškinys *Oy Veikkaus Ab* (toliau – *Veikkaus*). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo duomenimis, *Veikkaus* bylai reikšmingu laikotarpiu nuo 1998 iki 1999 metų kiekvieną savaitę savo totalizatoriams (*Vakioveikkaus*, *Tulosveto*, *Pitkäveto* ir *Moniveto*) panaudodavo vidutiniškai ketvirtį *Premier League* ir kitų lygų su rungtynėmis susijusių duomenų. *Vakioveikkaus* ir *Pitkäveto* daugiausia buvo naudojami duomenys, susiję su *Premier League* ir I divizionu, ir kartais duomenys, susiję su žemesnėmis lygomis. Beveik du trečdaliai per savaitę panaudojamų duomenų sudarė duomenys, susiję su *Premier League*, ir vieną trečdalį sudarė duomenys, susiję su I divizionu. Į *Tulosveto* ir *Moniveto* galbūt buvo įtraukiama mažiau rungtynių. Bylai reikšmingu laikotarpiu *Veikkaus* kiekvieną savaitę savo totalizatoriams panaudodavo maždaug 80 rungtynių; šiuo atveju kalbama ne tik apie futbolo rungtynes Anglijoje, bet ir kitose Europos šalyse, ledo ritulio varžybas ir t. t.

11. *Veikkaus* savo totalizatoriams naudojo visas *Premier League* bei pirmojo diviziono, kartais ir kitas rungtynes. Kiekvieną savaitę lažybos organizuojamos maždaug dėl 200 rungtynių. Renkantis atitinkamas, kiekvieną savaitę iš interneto, laikraščių arba

tiesiogiai iš futbolo klubų surenkami duomenys, susiję su maždaug 400 rungtynių. *Veikkaus*, remdamasi įvairiais šaltiniais, patikrina pasirinktų su rungtynėmis susijusių duomenų tikslumą. Pakeitimai galimi ir per tą savaitę, kurią rengiamos rungtynės. Metinė iš lažybų dėl Anglijos futbolo rungtynių *Veikkaus* gaunama apyvarta siekia keletą dešimčių milijonų eurų.

keus panaikino *Käräjäoikeus* sprendimą ir atmetė ieškinį. *Korkein Oikeus* (Aukščiausiasis teismas) neleido pateikti kasacinio skundo dėl šio sprendimo.

12. 1996 m. birželio 17 d. sprendimu (S 94/8994) *Käräjäoikeus Vantaa* nusprendė, kad rungtynių tvarkaraščiai tuo metu galiosios Autorių teisių įstatymo 49 straipsnio 1 dalies redakcijos prasme yra sąrašai, kuriuose yra didelis duomenų kiekis. *Käräjäoikeus* taip pat nustatė, kad sąrašams teikiama apsauga tik nuo kopijavimo. Tikrinant, ar buvo panaudota pakankamai didelė rungtynių tvarkaraščių dalis, nagrinėta lažybų kortelių visuma. Teismas manė, kad pažeista sąrašams teikiama apsauga, ir patenkino ieškinį. Tačiau *Hovioikeus Helsinki* savo sprendime (S 96/1304) nusprendė, kad sąrašams teikiama apsauga nebuvo pažeista, nes duomenys, skirti lažybų kortelėms pagaminti, buvo gauti iš skirtingų šaltinių ir tiesiogiai patikrinti Anglijoje, mat buvo skirtumų tarp duomenų lažybų kortelėse ir rungtynių tvarkaraščiuose; be to, lažybų kortelės pasirodė nereikalingos, kai buvo suzaistos susijusios rungtynės. Todėl *Hovioi-*

13. Įsigaliojus direktyvai, *Fixtures* pateikė ieškinius Švedijoje ir Suomijoje, kuriuose prašė nustatyti, kad rungtynių tvarkaraščiai direktyvos prasme yra duomenų bazė, kuriai suteikiama apsauga, ir kad lažybų organizatorius, be leidimo panaudodamas lažyboms rungtynių tvarkaraščiuose nurodytas rungtynes, abiejose šalyse pažeidė duomenų bazių apsaugą.

14. *Tekijänoikeusneuvosto* (Autorių teisių taryba), kuri buvo paprašyta pateikti savo nuomonę, pareiškė, kad pagal Suomijos teisę nustatytai apsaugai nebūtina, jog duomenų bazė atitiktų direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje pateikiamą apibrėžimą. Duomenų bazei suteikiama apsauga, jeigu jos duomenims gauti, tikrinti ir pateikti buvo būtinos pakankamai didelės investicijos. Remdamasi minėtu *Hovioikeus Helsinki* sprendimu dėl sąrašų apsaugos, *Tekijänoikeusneuvosto* teigė, kad nagrinėjami rungtynių tvarkaraščiai Autorių teisių įstatymo 49 straipsnio 1 dalies prasme

yra duomenų bazė, kurios duomenims gauti, tikrinti arba pateikti reikėjo pakankamai didelių investicijų, tačiau *Veikkaus* veiksmai nepažeidė šios duomenų bazės apsaugos teisių.

apima investicijas, skirtas rungtynių datoms ir komandų poroms nustatyti, ir ar tvarkaraščių sudarymas apima investicijas, į kurias nereikia atsižvelgti vertinant apsaugos suteikimo sąlygas?

15. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teismo nuomone, teisinė pozicija dėl klausimo, ar nagrinėjami rungtynių tvarkaraščiai yra duomenų bazė, kuriai suteikiama apsauga, ir kokie veiksmai pagal direktyvą laikomi duomenų bazių apsaugos pažeidimais, yra neaiški.

- 2) Ar direktyva draudžia kitiems asmenims, išskyrus futbolo rungtynių tvarkaraščių sudarytojus, be leidimo naudoti šiuose tvarkaraščiuose esančius duomenis lažyboms organizuoti ar kitais komerciniais tikslais

IV — Prejudiciniai klausimai

16. *Käräjäoikeus Vantaa* prašo Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą dėl šių klausimų:

- 1) Ar direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta sąlyga, reikalaujanti, kad investicijos ir duomenų bazės sudarymas būtų tarpusavyje susiję, reiškia, jog 7 straipsnio 1 dalyje minimas gavimas ir tam skirtos investicijos šioje byloje
 - 3) Ar duomenų panaudojimas bendrovėje *Veikkaus* yra susijęs su pakankamai didele duomenų bazės dalimi, kiekybiškai ir (arba) kokybiškai ją įvertinus, atsižvelgiant į tai, kad kas savaitę išleidžiamose lažybų kortelėse naudojami tik tie tvarkaraščio duomenys, kurie yra susiję su tą savaitę vykstančiomis rungtynėmis, ir kad su rungtynėmis susiję duomenys per visą sezoną gaunami bei tikrinami remiantis kitais nei duomenų bazės sudarytojo šaltiniais?

V — Dėl priimtimumo

17. *Komisijos* nuomone, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė nepakankamą faktinį pagrindą. Todėl nėra aišku, kokie santykiniai egzistuoja, pirma, tarp *Premier League* ir *Football League* bei *Fixtures*, be to, ypač nepakankamai pateikti *Fixtures* teisių priėmimo prie abiejų lygų duomenų bazės pagrindai ir apimtys. Toliau trūksta prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo duomenų klausimu, ar *Veikkaus* perkėlė ir (arba) panaudojo duombazės duomenis. Galiausiai prejudiciniai klausimai iš dalies yra susiję su direktyvos nuostatų taikymu konkrečiu atveju.

18. Šių *Komisijos* prieštaravimų atžvilgiu primintina, kad sprendimuose dėl prejudicinio sprendimo pateikta informacija turi suteikti valstybių narių vyriausybėms ir kitoms suinteresuotosioms šalims galimybę pateikti pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį. Teisingumo Teismas turi užtikrinti, kad ši galimybė būtų išsaugota, atsižvelgdamas į tai, kad, remiantis šia nuostata, suinteresuotosioms šalims pateikiami tik sprendimai dėl prejudicinio sprendimo⁴.

19. Iš daugybės pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį pateiktų pastabų išplaukia, kad nutartyje dėl prejudicinio sprendimo pateikta informacija leidžia valstybėms narėms ir, beje, *Komisijai* naudingai pareikšti nuomonę dėl Teisingumo Teismui pateiktų prejudicinį klausimų.

20. Kai kuriuose punktuose prejudiciniai klausimai susiję ne su Bendrijos teisės, t. y. direktyvos, išaiškinimu, bet su direktyvos taikymu konkrečioms bylos aplinkybėms. Šiuo aspektu *Komisija* vadovaujasi tuo, kad priimant prejudicinį sprendimą pagal EB 234 straipsnį tai yra ne Teisingumo Teismo, o nacionalinio teisėjo pareiga, ir kad šioje byloje Teisingumo Teismas turi apsiriboti tik Bendrijos teisės išaiškinimu.

21. Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką procese pagal EB 234 straipsnį, kuris susijęs su aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, faktinių aplinkybių vertinimas patenka į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo kompetenciją⁵.

4 — 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Altair Chimica SpA prieš ENEL Distribuzione* (C-207/01, Rink. P. I-8875, 25 punktas); 1998 m. balandžio 30 d. Nutarties *Testa ir Modesti* (C-128/97 ir C-137/97, Rink. P. I-2181, 6 punktas) ir 1999 m. gegužės 11 d. Nutarties *Aussens* (C-325/98, Rink. P. I-2969, 8 punktas).

5 — 1979 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Denkavit* (36/79, Rink. p. 3439, 12 punktas); 1999 m. spalio 5 d. Sprendimo *Lirussi ir Bizzaro* (C-175/98 ir C-177/98, Rink. p. I-6881, 37 punktas); 2000 m. birželio 22 d. Sprendimo *Tornasari ir kt.* (C-318/98, Rink. p. I-4785, 31 punktas) ir 2003 m. spalio 16 d. Sprendimo *Traunfeldner* (C-421/01, Rink. p. I-11941, 21 ir kt. punktai).

22. Vadinas, Teisingumo Teismas neturi įgaliojimų nagrinėti pagrindinės bylos faktinių aplinkybių arba taikyti savo išaiškintų Bendrijos teisės nuostatų nacionalinėms priemonėms ar realioms sąlygoms, nes tai priklauso išimtinai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo kompetencijai. Todėl nagrinėjant atskirus įvykius, susijusius byloje su nagrinėjama duomenų baze, reikia vertinti faktus, o tai yra nacionalinio teisėjo pareiga⁶. Likusioje dalyje Teisingumo Teismas turi kompetenciją priimti sprendimą dėl prejudicinių klausimų.

A — *Materiali taikymo sritis: sąvoka „duomenų bazė“*

24. *Veikkaus* ir Belgijos vyriausybė tvirtina, kad pagrindinėje byloje visiškai nenagrinėjamas duomenų bazės direktyvos 1 straipsnio prasme klausimas. Todėl duomenys nėra pavieniai.

VI — Dėl pagrįstumo: vertinimas

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas uždavė prejudicinius klausimus dėl kelių direktyvos nuostatų, iš esmės dėl tam tikrų sąvokų, išaiškinimo. Aspektai, dėl kurių kreipiamasi, priklauso skirtingoms sritims, todėl atitinkamai išdėstomi. Vieni teisiniai klausimai susiję su direktyvos taikymo sritimi, kiti – su *sui generis* teisės užtikrinimo sąlygomis bei jos turiniu.

25. Sąvokos „duomenų bazė“ išaiškinimas direktyvos 1 straipsnio 2 dalies prasme yra susijęs su viena pagrindinių direktyvos taikymo sąlygų, vadinas, apskritai su jos taikymo sritimi. Nuo to reikėtų atskirti *sui generis* materialią taikymo sritį bei direktyvos 7 straipsnyje reglamentuojamą „apsaugos objektą“. Nors ši nuostata susijusi su teisine sąvoka „duomenų bazė“, ji nustato papildomas sąlygas *sui generis* teisės apsaugos objektui. Tai reiškia, kad ne visos duomenų bazės direktyvos 1 straipsnio 2 dalies prasme yra apsaugos objektai direktyvos 7 straipsnio prasme.

26. Šis skirtumas yra ir direktyvos konstatuojamosiose dalyse. Šitaip 17 konstatuojamoji dalis yra susijusi su duomenų bazės sąvoka, o 19 konstatuojamoji dalis – su *sui generis* teisės apsaugos objektu. Tačiau jose pateikti pavyzdžiai parinkti nevykusiai, siekiant iliustruoti skirtingas reikšmes, todėl

6 — Žr. 2003 m. gruodžio 4 d. Sprendimą *EVN* (C-448/01, Rink. p. I-14527, 59 punktas).

tam tikro meno kūrinio, pvz., muzikinio, įrašas yra net ne duomenų bazė, o muzikinių įrašų rinkinys nėra apsaugos objektas. Tačiau tai matyti vien iš aplinkybės, kad tokiu atveju duomenų bazė net neegzistuoja.

27. Siekiant apsaugoti objektą 7 straipsnyje nustatyta *sui generis* teise, jis turi atitikti „duomenų bazės“ požymius, net jei šios sąlygos ir nepakanka.

28. Pirmasis sąvokos „duomenų bazė“ aiškinimo atspirties taškas yra tarptautinės teisės normos, turinčios orientavimo funkciją. Joms pirmiausia priklauso Susitarimo dėl intelektinės nuosavybės teisių prekyboje (TRIPS susitarimas) 10 straipsnio 2 dalis⁷, nors šioje nuostatoje pateikti ne visi direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nustatyti kriterijai. Toliau joms priklauso peržiūrėtos Berno konvencijos 5 straipsnio 2 dalis. Tačiau už aiškinamą direktyvą vėlyvesnės tarptautinės teisės normos negali pateikti pakankamo kriterijaus. Tai taikoma Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos autorių teisių sutarties, kuri buvo priimta tik 1996 metais,

5 straipsniui. Iš direktyvos atsiradimo istorijos, ypač Komisijos dokumentų, matyti, kad direktyva visų pirma buvo paremta peržiūrėta Berno konvencija.

29. Tačiau sąvokos „duomenų bazė“ aiškinimas, atsižvelgiant į nurodytas tarptautinės teisės normas, toliau yra netikslingas, nes direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje – net jei ir nelabai tiksliai – pateikiama teisinė sąvoka, apimanti keletą sąlygų. Toliau turėtų būti išsamiau paaiškinama jų reikšmė. Todėl, žinoma, reikia atkreipti dėmesį į tai, kad nors Teisingumo Teismas privalo pateikti nacionaliniam teisėjui pagrindiniam ginčui išspręsti naudingus paaiškinimus, vis dėlto nacionalinio teisėjo pareiga lieka konkrečiu atveju pritaikyti Teisingumo Teismo išaiškintas nuostatas arba atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kuriais į vidaus nacionalinę teisę buvo perkelta Bendrijos teisė.

30. Jau vien direktyvos 1 straipsnio formuluotė, kurioje pateikiamos įvairios normos dėl duomenų bazių, remia platų aiškinimą. Todėl direktyva, remiantis jos 1 straipsnio 1 dalimi, taikoma „bet kokių formų duomenų bazėms“. Toliau platų sąvokos „duomenų bazė“ aiškinimą patvirtina tai, kad 1 straipsnio 3 dalyje, nors ir kompiuterinėms programoms, nustatoma išimtis.

7 – OL L 336, 1994, p. 214.

31. Platų aiškinimą gali taip pat paremti ir Bendrijos teisės aktų leidėjo ketinimas, kuris išryškėjo per teisės akto priėmimo procedūrą⁸.

32. Tačiau sąvokai „duomenų bazė“ nustatyti svarbiausia yra 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų trijų sąlygų išpildymas.

33. Pirmą, turi egzistuoti „pavienių darbų, duomenų ar kitokios medžiagos rinkinys“ (paryškinta mano). Todėl toliau nesigilinama į tai, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas duomenų ir medžiagos klausimas. Kadangi konkrečiai kalbama arba apie duomenis, kuriuos sudaro bylos aplinkybės nusakantys ženklai, t. y. elementarius potencialiai informacinio turinio pranešimus⁹, arba atpažįstamų vienetų medžiagas.

34. Dėl to, direktyvoje trūkstant tikslumo, nereikia kalbėti apie didelį duomenų ar medžiagos kiekį. Atitinkamo Parlamento

reikalavimo neparėmė nei Taryba, nei Komisija. Kiekybiniai reikalavimai nustatyti tik normoje dėl apsaugos teisės, t. y. direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, kurioje reikalaujama „pakankamai didelių investicijų“.

35. Pagrindinėje byloje reikia patikrinti, ar išpildyta sąlyga, kad duomenys arba medžiaga būtų pavieniai.

36. Šis kriterijus suprantamas taip, kad duomenys arba medžiaga neturi būti tarpusavyje susiję arba gali būti atskiriami bent neprarandant jų informacinio turinio¹⁰, dėl ko, pvz., ši direktyva netaikoma filmo garsumams ir vaizdai. Galimas aiškinimas, orientuotas ne į tik į medžiagų nepriklausomybę vienai nuo kitos, bet į duomenų ir medžiagų nepriklausomybę rinkinyje¹¹.

8 — J.-L. Gaster, „Der Rechtsschutz von Datenbanken“, 1999, 58 punktas ir t. t.

9 — J. Krähn, „Der Rechtsschutz von elektronischen Datenbanken, unter besonderer Berücksichtigung des sui-generis-Rechts“, 2001, p. 7.

10 — M. Leistner, „The Legal Protection of Telephone Directories Relating to the New Database Maker's Right“, *International Review of Industrial Property and Copyright Law* 2000, p. 950 (956).

11 — S. Chalton, „The Copyright and Rights in Databases Regulations 1997: Some Outstanding Issues on Implementation of the Database Directive“, *E.I.P.R.* 1998, p. 178 (179).

37. Antra, direktyva apima tik tokius rinkinius, kurie yra sistemingai arba metodiškai sutvarkyti. 21 konstatuojamoje dalyje paaiškinta, jog nebūtina, kad saugoma būtų fizine prasme. Ši sąlyga skirta tam, kad būtų apimamos ne nesutvarkytos duomenų aibės, o susisteminti rinkiniai¹², t. y. duomenys, sutvarkyti pagal tam tikrus kriterijus¹³. Todėl pakanka, jei nustatoma duomenų struktūra ir tvarkoma tik taikant atitinkamas paieškos programas¹⁴, tai pat iš esmės rūšiuojant, jei galima, taikant indeksavimą. Apimamos ne tik statiškos, bet ir dinamiškos duomenų bazės¹⁵.

39. Taigi 1 straipsnio 2 dalies sąvoką „duomenų bazė“ reikia aiškinti plačiai. Tačiau iš direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje apsaugos objektui nustatytų sąlygų kyla apribojimai.

B — Materiali taikymo sritis: sąvoka „duomenų bazė“ (pirmas prejudicinis klausimas)

38. Trečia, direktyvos 1 straipsnio 2 dalis reikalauja, kad duomenys būtų „individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinami“. Todėl sąvoka „duomenų bazė“ direktyvos 1 straipsnio 2 dalies prasme neapima vien duomenų saugojimo.

40. Sąlyga tam, kad duomenų bazei būtų taikoma *sui generis* teisė pagal direktyvos 7 straipsnį, yra šioje nuostatoje nustatytų faktinių požymių buvimas. Ši byla susijusi su kelių šių kriterijų išaiškinimu.

12 — M. Leistner, „Der Rechtsschutz von Datenbanken im deutschen und europäischen Recht“, 2000, p. 53 ir t. t.

13 — S. von Lewinski, *Michel M. Walter (Red.) „Europäisches Urheberrecht“*, 2001, 20 punktas dėl Duomenų bazių direktyvos 1 straipsnio.

14 — H. M. H. Speyart, „De databank-richtlijn en haar gevolgen voor Nederland“, *Informatierecht* -- AMI 1996, p. 151 (155).

15 — V. Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 6 punktas dėl 1 straipsnio.

41. Šiuo atveju nurodytina teisinė diskusija klausimu, ar ši *sui generis* teisė turi būti skiriama paslaugos, vadinasi, iš esmės duomenų bazės sudarytojo veiklos, ar dėl jos atsirandančių rezultatų apsaugai. Dėl to konstatuotina, kad direktyva saugo duomenų bazes arba jų duomenis, bet ne juose esančią informaciją. Taigi kalbama apie duomenų

bazės sudarytojo apsaugą, dėl kurios netiesiogiai taip pat saugomos padarytos išlaidos, t. y. investicijos¹⁶.

1) „Pakankamai didelė investicija“

42. Direktyvos 7 straipsnyje nustatytos sąlygos papildo nustatytąsias 1 straipsnio 2 dalyje. Todėl apsaugos objekto sąvoka yra siauresnė negu sąvoka „duomenų bazė“ pagal 1 straipsnį.

44. Pagrindinę sąvoką nustatant *sui generis* teisės objektą sudaro direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas žodžių junginys „pakankamai didelė investicija“. Ši faktinė sąlyga patikslinama tuo, kad tas didumas turi egzistuoti „kokybiškai ir (arba) kiekybiškai įvertinus“. Šių abiejų alternatyvų teisinės sąvokos direktyvoje, žinoma, nenumatytos. Literatūroje reikalaujama atitinkamo Teisingumo Teismo aiškinimo. Šis reikalavimas labai pateisinamas, nes taip užtikrinamas autonomiškas ir vienodas Bendrijos teisės aiškinimas. Tačiau negalima nepastebėti, kad aiškinimo kriterijų taikymas galiausiai priklauso nacionaliniams teismams, o čia ir slypi nevienodo taikymo rizika.

43. Nauja direktyvoje nustatyta *sui generis* teisė yra kilusi iš Šiaurės šalių teisių katalogo ir Nyderlandų *geschriftenbescherming*. Tačiau šis pagrindas negali leisti doktrinoje ir teismų praktikoje susiformavusio suvokimo iš šių pirminių nuostatų perkelti į direktyvą. Priešingai, direktyva turi nustatyti nacionalinės teisės aiškinimo apimtį, o tai taikoma ir toms valstybėms narėms, kuriose dar prieš įsigaliojant direktyvai buvo panašios nuostatos. Šiose valstybėse narėse taip pat iškilo būtinybė suderinti nacionalines taisykles su direktyvos nurodymais.

45. Kaip visų pirma išplaukia iš direktyvos 7 straipsnio 1 dalies struktūros, sąvoka „pakankamai didelė investicija“ suprantama sąlygiškai. Remiantis Bendrąja pozicija, kurioje buvo pateikta galutinė šios nuostatos versija, apsauga turi būti suteikiama duombazės duomenų gavimo ir tvarkymo investicijoms¹⁷.

16 — M. Grützacher, „Urheber-, Leistungs- und Sui-generis-Schutz von Datenbanken“, 1999, p. 329; G. Koumantos, „Les bases de données dans la directive communautaire“, *Revue internationale du droit d'auteur* 1997, p. 79 (117). Priešingai, kai kurie investicijas laiko apsaugos objektu (žr. S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje) 3 punktą dėl 7 straipsnio ir M. Grützacher 14 išnašoje nurodytą literatūrą, p. 329).

17 — 1995 m. liepos 10 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 20/95, 14 punktas.

46. Taigi investicijos gali būti susijusios su tam tikra duomenų bazės sudarymo veikla. Todėl 7 straipsnis apima visas šias veikas: duombazės duomenų gavimą, tikrinimą ir pateikimą. Kadangi faktiniai požymiai sudaro kito prejudicinio klausimo dalyką, į jų reikšmę dabar nesigilinama.

47. Kokios investicijų rūšys gali būti apimamos, matyti iš 40 konstatuojamosios dalies, kurios paskutinis sakinytis nustato: „šias investicijas gali sudaryti finansų ir (arba) laiko, pastangų bei energijos sąnaudos“. 7 konstatuojamojoje dalyje kalbama apie didelių žmoniškų, techninių ir finansinių šaltinių investavimą.

48. Toliau sąlygiškai suprantama ir sąvoka „pakankamai didelė“, pirma, remiantis išlaidomis ir investicijų amortizacija¹⁸, ir, antra, atsižvelgiant į duomenų bazės apimtį, rūšį, duomenis bei sritį, kuriai ji priklauso¹⁹.

49. Vadinasi, apsauga suteikiama ne tik didelės vertės investicijoms absoliučiu požiūriu²⁰. Vis dėlto kriterijus „pakankamai didelė“ neturi būti suprantamas tik sąlygiškai. Direktyva investicijų, kurioms suteikiama apsauga, atžvilgiu kaip *de minimis* taisyklę nustato absoliučią žemutinę ribą²¹. Tai išplaukia iš 19 konstatuojamosios dalies, pagal kurią investicija turi būti „pakankamai didelė“²². Tačiau ši nustatyta riba turi būti gan žema. Tai pirmiausia aišku ir 55 konstatuojamosios dalies²³, kurioje trūksta išsamnio dydžio patikslinimo. Antra, tai patvirtina aplinkybė, kad direktyva turi suderinti skirtingas sistemas. Trečia, pernelyg aukšta žemutinė riba susilpnintų direktyvos tikslą, būtent skatinti investicijas.

50. Daugelis dalyvaujančių byloje asmenų savo rašytinėse pastabose rėmėsi vadinamąja „Spin-off teorija“, pagal kurią apsaugos teisė netaikoma šalutiniams produktams. Galima siekti tik tokių pajamų, kurios skirtos investicijų amortizacijai. Šie proceso dalyviai nurodė tai, kad nagrinėjama duomenų bazė buvo reikalinga organizuojant sporto varžybas, t. y. ji buvo sudaryta šiuo tikslu. Investicijos yra skirtos rungtynėms organi-

18 – S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 9 pastraipa dėl 7 straipsnio.

19 – G. Koumantos (nurodytas 16 išnašoje), p. 119.

20 – S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 11 pastraipa dėl 7 straipsnio.

21 – J. Krähn (nurodytas 9 išnašoje), p. 138 ir t. t.; M. Leistner (nurodytas 10 išnašoje), p. 958.

22 – G. W. G. Karnell, „The European Sui Generis Protection of Data Bases“, *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.*, 2002, p. 994.

23 – J. van Manen, „Substantial investments“, *Allied and in friendship for Teartse Schaper*, 2002, p. 123 (125).

zuoti, o ne išimtinai duomenų bazei sudaryti. Bet kuriuo atveju turi būti investuojama dar ir todėl, kad egzistuoja šio organizavimo pareiga. Taigi, kalbant apie duomenų bazę, omenyje turimas tik šalutinis produktas kitoje rinkoje.

kas lemia direktyvos aiškinimą, yra jos pačios nuostatos.

51. Todėl šioje byloje reikia išsiaiškinti, ar ir koku būdu vadinamoji „*Spin-off* teorija“ gali turėti reikšmės direktyvos, ypač *sui generis* teisės, aiškinimui. Atsižvelgiant į šioje byloje pateiktus samprotavimus dėl duomenų bazių, kurios yra tik šalutiniai produktai, apsaugos, reikia pašalinti „*Spin-off* teorijos“ mitą. Šią teoriją galima aiškinti, neatsižvelgiant į kilmę nacionaliniu lygmeniu, remiantis iš direktyvos 10-11 konstatuojamųjų dalių išplaukiančiu tikslu, būtent skatinti investicijas gerinant jų apsaugą. Tačiau ji taip pat remiasi idėjomis, kad investicijos turi būti amortizuojamos įplaukomis iš pagrindinės veiklos. Todėl „*Spin-off* teorija“ taip pat susijusi ir su tuo, kad direktyva suteikia apsaugą tik tokioms investicijoms, kurios, be kita ko, reikalingos duombazės duomenims gauti²⁴. Visi šie argumentai yra vertingi ir į juos atsižvelgiama aiškinant direktyvą. Tačiau dėl to negali būti neatsižvelgiama į bet kurį *Spin-off* rezultatą, remiantis vien teorija. Tai,

52. Sprendžiant šioje byloje nagrinėjamą teisinę problemą, reikia vadovautis klausimu, ar apsaugos duomenų bazei suteikimas priklauso nuo sudarytojo ketinimo arba nuo duomenų bazės paskirties, kai jie skiriasi. Atsižvelgiant į tai, galima apsiriboti nuoroda, kad nei direktyvos 1, nei 7 straipsnyje nesiremiam duomenų bazės paskirtimi. Jeigu Bendrijos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs nustatyti tokią sąlygą, jis tai būtų ir padaręs. Iš tikrųjų ne tik 1, bet ir 7 straipsnis patvirtina, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas būtinai norėjo nustatyti sąlygų rinkinį. Tuo remiantis, duomenų bazės paskirtis nėra kriterijus, svarstant, ar jai reikia suteikti apsaugą. Priešingai, lemiamos yra 7 straipsnyje nustatytos sąlygos. To negali pakeisti daugelio byloje dalyvaujančių asmenų nurodyta 42 konstatuojamoji dalis. Pirma, ji susijusi su *sui generis* teisės apimtimi ir, antra, ja siekiama užtikrinti, kad nebūtų daroma žala investicijoms.

53. Tačiau taip pat ir kitose direktyvos konstatuojamosiose dalyse, kuriose remiamasi investicijomis ir pabrėžiama jų reikšmė, pavyzdžiui, 12, 19 ir 40 konstatuojamosios dalyse, nepateikiama jokia nuoroda į tai, kad

24 — Išsamiau žr. P. Bernt Hugenholtz, „De spin-off theorie uitgesponnen“, *Tijdschrift voor auteurs-, media & informatierecht* 2002, p. 161.

duomenų bazės apsauga priklauso nuo jos paskirties.

principiniams ekonominiams svarstymams ir jam nebūtų taikoma direktyva.

54. Be to, praktikoje gali būti sudarytojų, kurie viena duomenų baze siekia kelių tikslų. Tokiu atveju gali būti, kad padarytos investicijos skirtos ne vieninteliame tikslui arba jos neatskiriamos. Esant tokiam sutapimui, duomenų bazės paskirties kriterijus nepateiktų vienareikšmio sprendimo. Investicijų apsauga būtų suteikiama arba neatsižvelgiant į kitus tikslus, arba būtų suteikiama visiškai apsauga dėl kitų tikslų. Todėl paskirties kriterijus pasirodo esantis arba nepraktiškas, arba nesuderinamas su direktyvos tikslu. Iš tikrųjų apsaugos nesuteikimas duomenų bazėms, skirtoms keliems tikslams, prieštarautų investicijų skatinimo tikslui. Dėl to investicijoms į daugiafunkcines duomenų bazes būtų padaroma didelė žala.

56. Vertinimas, ar pagrindinėje byloje egzistuoja pakankamai didelė investicija, yra susijęs su aukščiau nurodytų kriterijų taikymu konkrečioms bylos aplinkybėms. Atsižvelgiant į kompetencijų paskirstymą prejudicinio sprendimo procedūroje pagal EB 234 straipsnį, tai priskiriama nacionalinio teisėjo kompetencijai. Vertinant investicijas į duomenų bazę būtinai reikia atkreipti dėmesį į aplinkybes, į kurias atsižvelgiama nustatant rungtynių tvarkaraščius, t. y. rungtynių patrauklumą žiūrovams, lažybų tarpininkų interesus, klubų atliekamą rinkų pasidalijimą, kitus vietinius renginius planuojamu laiku, tinkamą rungtynių geografinį paskirstymą bei problemų, susijusių su viešąja tvarka, išvengimą. Galiausiai vertinant reikia atsižvelgti į rungtynių skaičių. Pareigą įrodyti, kokios investicijos padarytos, turi tas, kuris tvirtina, kad reikia suteikti *sui generis* teisę.

2) „Gavimas“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį

55. Duomenų bazė pagrindinėje byloje yra pavyzdys, kad ją galima sudaryti ir rengiant rungtynių tvarkaraščius. Kiekvieną kartą kiek galima beveik identišką duomenų bazės sukūrimas skirtingam tikslui prieštarautų

57. Šioje byloje ginčijama, ar egzistuoja „gavimas“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme. Ši nuostata saugo tik duombazės

duomenų „gavimo“, „tikrinimo“ ir „pateikimo“ investicijas.

58. Visų pirma reikia pasiremti *sui generis* teisės apsaugos tikslu, būtent duomenų bazės sudarytojo apsauga. Todėl sudarymą galima laikyti gavimui, tikrinimui ir pateikimui giminiška sąvoka²⁵.

59. Pagrindinė byla susijusi su daug diskutuojama teisine problema, būtent — ar ir prireikus kokiomis sąlygomis, direktyva saugo ne tik egzistuojančius, bet ir duomenų bazės sudarytojo sukurtus naujus duomenis. Jeigu gavimas būtų susijęs tik su egzistuojančiais duomenimis, investicijų apsauga taip pat apimtų tik tokių duomenų gavimą. Taigi remiantis šiuo gavimo supratimu, pagrindinėje byloje duomenų bazės apsauga priklauso nuo to, ar gaunami egzistuojantys duomenys.

60. Tačiau remiantis giminiška sudarymo sąvoka, t. y. duomenų bazės aprūpinimu duomenimis,²⁶ gali būti apimami ir egzistuojantys, ir naujai sukurti duomenys²⁷.

61. Tai paaiškinti gali 7 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „gavimas“ palyginimas su direktyvos 39 konstatuojamojoje dalyje nurodytos veiklos rūšimis. Tačiau iš pat pradžių reikia nurodyti, kad skiriasi kalbinės versijos.

62. Iš 7 straipsnio 1 dalyje vokiečių kalba vartojamos sąvokos „gavimas“ matyti, kad tai susiję tik su egzistuojančiais duomenimis, nes gauti galima tik kažką jau egzistuojančio. Tokiu požiūriu gavimas (*Beschaffung*) kaip tik yra sukūrimo (*Erschaffung*) priešingybė. Toks pats rezultatas gaunamas aiškinant versijų portugalų, prancūzų, ispanų ir anglų kalbomis tekstus, nes visose jose pateikiama nuoroda į lotynišką *obtenere*, t. y. gauti. Versijų suomių ir danų kalbomis išaiškinimas taip pat panašus. Todėl kai kurios proceso šalys, pasirinkusios platų versijų vokiečių ir anglų kalbomis išaiškinimą, padarė klaidą.

26 — A. E. Calame, „Der rechtliche Schutz von Datenbanken unter besonderer Berücksichtigung des Rechts der Europäischen Gemeinschaften“, 2002, p. 115, pastaba Nr. 554.

27 — M. Grützmacher (nurodytas 6 išnašoje), p. 330 ir t. t.; M. Leistner (nurodytas 12 išnašoje), p. 152.

25 — G. Guglielmitti, „La tutela delle banche dati con diritto sui generis nella direttiva 96/9/CE“, *Contratto e impresa. Europa*, 1997, p. 177 (184).

63. Papildomos nuorodos teisingam „gavimo“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį išaiškinimui gali būti pateikiamos direktyvos 39 konstatuojamojoje dalyje, kuri yra konstatuojamoji dalis *sui generis* teisės apsaugos objektui. Ši dalis nurodo, kad saugomos tik dviejų veiklos rūšių investicijos, būtent duomenų „gavimo“ ir „surinkimo“. Tačiau šiuo atveju problemų kyla tarp skirtingų kalbinių versijų. Daugelyje versijų pirmajai nurodytai veiklai vartojama tokia pati sąvoka kaip 7 straipsnio 1 dalyje. Kitų vartojama sąvoka ne visada apibūdina tą pačią veiklą, bet ji iš esmės susijusi su duombazės duomenų ieškojimu bei surinkimu.

64. Kalbinės versijos, kuriomis 39 konstatuojamojoje dalyje vartojamos dvi nuo direktyvos 7 straipsnio 1 dalies sąvokų besiskiriančios sąvokos, aiškintinos taip, kad abi nurodomos veiklos rūšys laikomos gavimo atmainomis direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme. Tačiau dėl to kyla klausimas, kodėl 39 konstatuojamojoje dalyje išsamiau aprašomas tik gavimas, o ne tikrinimas arba pateikimas. Abi pastarosios sąvokos pateikiamos tik 40 konstatuojamojoje dalyje.

65. Kalbinės versijos, kuriomis 39 konstatuojamojoje dalyje vartojama tokia pati sąvoka kaip direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, aiškintinos priešingai – taip, kad 39 konstatuojamosios dalies sąvoka „gavimas“ turi būti suprantama siauriau, o direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka – plačiau, t. y., kaip taip pat apimanti ir kitą 39 konstatuojamojoje dalyje nurodytą veiklą.

66. Todėl visas kalbines versijas galima aiškinti taip, kad „gavimas“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme iš tikrųjų neapima vien tik duomenų gavimo, t. y. duomenų generavimą²⁸, vadinasi, ne pasirengimo stadiją²⁹. Tačiau kai duomenų kūrimas sutampa su jų surinkimu bei tikrinimu, taikoma direktyvos apsauga.

67. Šiuo atveju reikia priminti, kad negali būti vadovaujamosi vadinamąja „*Spin-off* teorija“. Todėl tikslas gaunant duombazės duomenis taip pat gali neturėti jokios reikšmės³⁰. Tačiau tai reiškia, kad apsauga galima ir tuomet, kai gavimas pirmiausia susijęs su kita veikla negu susijusios duombazės sukū-

28 – M. Leistner (nurodytas 12 išnašoje), p. 152.

29 – G. Guglielmetti (nurodytas 25 išnašoje), p. 184; G. W. G. Karnell (nurodytas 22 išnašoje), p. 993.

30 – Dėl šių nuomonių žr. P. Berni Hugenholtz (nurodytas 24 išnašoje), p. 161 (pastaba Nr. 19, p. 164).

rimas. Direktyva saugo duomenų gavimą ir tuomet, kai ši veikla atliekama ne duomenų bazės atžvilgiu³¹. Tai taip pat patvirtina, kad išorinė duomenų bazė, atsiradusi iš vidinės, patenka į apsaugos sritį.

69. Tačiau net jei ši veikla kvalifikuojama kaip naujų duomenų sukūrimas, vis dėlto egzistuoja „gavimas“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme. Taip yra tuo atveju, kai duomenys kuriami kartu juos tvarkant, ir todėl tai neatskirama. Visa tai galėtų būti susiję su informacijos gavimu, paskui – jos įrašymu į duomenų bazę.

3) „Tikrinimas“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį

68. Remiantis aukščiau išdėstytu sąvokos „gavimas“ išaiškinimu, nacionalinio teisėjo pareiga yra apsvarstyti veiklos rūšis, susijusias su *BHB* duomenų baze. Šiuo klausimu jis pirmiausia turi kvalifikuoti duomenis ir procesą nuo jų gavimo iki įtraukimo į nagrinėjamą duomenų bazę. Reikia apsvarstyti, kaip vertinti rungtynių tvarkaraščių nustatymą, t. y. iš esmės komandų pavadinimų rinkimą ir komandų porų susiejimą su atskirų rungtynių vieta ir laiku. Tai, kad ši byla susijusi su egzistuojančiais duomenimis, patvirtina, jog rungtynių tvarkaraštis rodo susitarimą tarp daugelio dalyvių, ypač policijos, futbolo klubų ir gerbėjų klubų. Taip pat ir dėl to, kad duomenys, kaip teigė kai kurie dalyviai, buvo sukurti turint kitą nei duomenų bazės sudarymas tikslą, galima daryti išvadą, jog kalbama apie egzistuojančius duomenis.

70. Duomenų bazės naudojimas rengiant rungtynes ir jas ekonomiškai panaudojant reikalauja nuolatinio nagrinėjamos duombazės patikrinimo. Iš aktų matyti, kad duomenų bazės tikslumas turi būti nuolat tikrinamas. Jei dėl tokios kontrolės reikia daryti pakeitimus, jie atitinkamai ir padaromi.

71. Tai, kad keliuose šių pakeitimų nenumatomas duombazės duomenų tikrinimas, neturi reikšmės. Dėl to, kad egzistuoja objektas, kuriam taikoma *sui generis* teisė, tereikia, jog pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį būtų kvalifikuojama kai kuri atlikta veikla ir kad pakankamai didelės investicijos būtų susijusios bent su 7 straipsnio apimama veiklos dalimi.

31 — S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 5 pastraipa dėl 7 straipsnio.

4) „Pateikimas“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme

Į tai turėtų būti atsižvelgiama ir aiškinant draudžiamus veiksmus. Visa tai įvertinus 7 straipsnio 2 dalies teisinėms sąvokoms suteikiama ypatinga reikšmė.

72. *Sui generis* teisės objektą, be duombazės duomenų „gavimo“ ir „patikrinimo“, sudaro ir jų „pateikimas“. Tam priklauso ne tik duomenų bazės pristatymas vartotojams, t. y. išorinė schema, bet ir jos turinio struktūrizavimas. Geriau sutvarkyti duomenis paprastai padeda indeksavimo sistema ir aiškinamasis žodynas. Kaip matyti iš 20 konstatuojamosios dalies, direktyvoje nustatyta apsauga taip pat gali būti taikoma ir medžiagoms, kurios būtinos naudojantis duomenų baze³².

74. Iš pirmo žvilgsnio direktyvos 7 straipsnyje nustatytos dvi draudžiančių taisyklių grupės, arba teisių turėtojo, t. y. duomenų bazės sudarytojo, požiūriu – dvi skirtingos teisių kategorijos. 1 dalis nustato teisę neleisti neteisėtai perkelti pakankamai didelės duomenų bazės dalies, o 5 dalis draudžia tam tikrus veiksmus nedidelės duomenų bazės dalies atžvilgiu. Remiantis santykiu tarp didelės ir nedidelės dalies, 5 dalį vis dėlto galima suprasti kaip 1 dalies išimtį³⁴. 5 dalis turi tik neleisti apeiti 1 dalyje nustatytą draudimą³⁵, todėl ji gali būti kvalifikuojama kaip apsauginė išlyga³⁶.

C — Apsaugos teisės turinys

73. Pirmiausia primintina, kad įtvirtinant *sui generis* teisę buvo ketinta, tiksliau pasakius, ne atlikti teisės derinimą, o sąmoningai sukurti naują teisę³³. Tai viršija iki šiol egzistavusias platinimo ir kopijavimo teises.

75. Direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtinama duomenų bazės sudarytojo teisė neleisti atlikti tam tikrų veiksmų. Iš čia taip pat išplaukia, kad šie veiksmai yra draudžiami. Todėl neleidžiami ir uždrausti veiksmai yra,

32 — A. E. Calame (nurodytas 26 išnašoje), p. 116.

33 — 1995 m. liepos 10 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 20/95, 14 punktas.

34 — J.-L. Gaster (nurodytas 8 išnašoje), 492 pastraipa.

35 — O. Hornung, „Die EU-Datenbank-Richtlinie und ihre Umsetzung in das deutsche Recht“, 1998, p. 116 ir t. t.; M. Leistner (nurodytas 12 išnašoje), p. 180; S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 16 pastraipa dėl 7 straipsnio.

36 — Bendroji pozicija (EB) Nr. 20/95 (nurodyta 17 išnašoje), 14 punktas.

pirma, perkėlimas, antra, panaudojimas. Teisinės sąvokos „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ pateikiamos direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje.

tokius veiksmus, dėl kurių duomenys būtų taip pat sistemingai arba metodiškai sutvarkyti bei individualiai prieinami kaip ir pirminėje duomenų bazėje.

76. 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas draudimas, žinoma, negalioja be apribojimų, o nustato sąlygą, kad draudžiamas veiksmas būtų susijęs su visa duomenų baze arba pakankamai didele jos dalimi.

79. Šis argumentas suprantamas kaip sąlyga taikyti *sui generis* teisę. Ar tokia sąlyga iš tikrųjų egzistuoja, nustatyti remiantis nuostatomis dėl apsaugos teisės objekto, ypač 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta 7 straipsnio 1 dalimi draudžiamų veiksmų teisinėmis sąvokomis.

77. Remiantis 7 straipsnio 1 ir 5 dalių taikymą lemiančiu kriterijumi „pakankamai didelė“ arba „nedidelė dalis“, toliau turi būti nagrinėjami abu faktiniai požymiai. Po to bus nagrinėjami draudžiami veiksmai pagal 1 ir 5 dalis.

80. Nei direktyvos 7 straipsnio 1 dalis, nei to paties straipsnio 5 dalis aiškiai nereglamentuoja aukščiau nurodytos sąlygos arba pateikia tik nuorodą į ją. Dėl to, kad 1 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodytas „sistemingas arba metodiškas sutvarkymas“, o 7 straipsnyje jo visiškai nėra, priešingai, galima daryti išvadą, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas šio kriterijaus nenorėjo padaryti 7 straipsnio taikymo sąlyga.

1) Pakankamai didelė ir nedidelė duomenų bazės dalys (trečias prejudicinis klausimas)

a) Bendrosios pastabos

78. Pagrindinėje byloje buvo teigiama, kad direktyvos 7 straipsnio 1 dalis draudžia tik

81. Tačiau ir direktyvos tikslas prieštarauja šiam papildomam kriterijui.

82. 7 straipsnyje reglamentuojama apsauga būtent būtų susieta su šiuo papildomu kriterijumi, nes šioje nuostatoje įtvirtintas draudimas gali būti apeinamas paprastai pakeičiant duomenų bazės dalis.

duomenimis atliktų veiksmų teisėtumo vertinimo kriterijus. Todėl iš esmės nėra teisinga teigti, kad direktyva nesaugo duomenų, kurie panašiai arba kitaip išdėstomi struktūriškai.

83. Tai, kad direktyva vis dėlto nori uždrausti duombazės duomenų pertvarkymą, rodo 38 konstatuojamoji dalis, kurioje nurodomas šis pavojus ir autorių teisių apsaugos nepakankamumas.

b) Sąvoka „pakankamai didelė duomenų bazės dalis“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį

84. Direktyva skirta kaip tik naujai apsaugos teisei sukurti, o šito 46 konstatuojamoji dalis, susijusi su kitu aspektu, irgi nenurodo.

87. Šiuo prejudiciniu klausimu prašoma išaiškinti sąvoką „pakankamai didelė duomenų bazės dalis“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį. Skirtingai nuo kitų pagrindinių sąvokų, ši sąvoka direktyvoje nėra apibrėžiama. Jos atsisakyta teisės kūrimo procese, tiksliau Tarybos bendrojoje pozicijoje.

85. Net 45 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią autorių teisių galiojimas neprivalo būti išplečiamas paprastiems faktams ar duomenims, nekalbama apie papildomą kriterijų. Tačiau tai nereiškia, kad apsauga suteikiama patiems duomenims arba net atskiriems duomenims. Apsaugos objektas yra ir lieta duomenų bazė.

88. Direktyvos 7 straipsnio 1 dalis numato dvi alternatyvas. Kaip jau išplaukia iš teksto, dydis gali turėti du pagrindus: kiekybinį ir kokybinį. Ši Bendrijos teisės aktų leidėjo parinkta struktūra turi būti aiškinama taip, kad dalis gali būti pakankamai didelė, įvertinus ją ne kiekybiškai, bet kokybiškai.

86. Vadinas, rezultatas yra toks, kad toks pats sistemingas arba metodiškas pateikimas kaip ir pirminėje duomenų bazėje nėra su

Todėl reikia atmesti teiginį, kad draudžiami veiksmai turi būti nuolat susiję su kiekybiškai minimalia duomenų bazės dalimi.

89. Kiekybinė alternatyva suprantama taip, kad nagrinėjamas su draudžiamu veiksmu susijusios dalies kiekis. Šiuo atveju kyla klausimas, ar siūlomas santykinis, ar absoliutus nagrinėjimo būdas. Tai reiškia, kad reikia arba palyginti aptariamą dalį su visais duomenų bazės duomenimis³⁷, arba vertinti pačią aptariamą dalį.

90. Šiuo klausimu pastebėtina, kad dėl santykinio nagrinėjimo didelių duombazių sudarytojai atsiduria mažiau palankioje padėtyje³⁸, nes kuo didesnė yra visuma, tuo aptariama dalis visuomet yra mažiau reikšmingesnė. Tačiau tokiu atveju papildomai atliktas kokybinis nagrinėjimas gali būti kompensacija, kai sąlygiškai maža susijusi dalis vis dėlto gali būti laikoma kokybiškai pakankamai didele. Taip pat galima būtų susieti abu kiekybinio nagrinėjimo būdus. Atsižvelgiant į tai, ir sąlygiškai maža dalis dėl savo absoliutaus dydžio galėtų būti kvalifikuojama kaip pakankamai didelė.

91. Toliau kyla klausimas, ar kiekybinį nagrinėjimą galima susieti su kokybiniu. Tačiau į tai atsižvelgiama tik tokiais atvejais, kai kokybinis nagrinėjimas apskritai yra įmanomas. Tokiu atveju leidžiama susijusias dalis nagrinėti abiem metodais.

92. Nagrinėjant kokybiškai kiekvienu atveju svarbi yra techninė arba ekonominė vertė³⁹. Todėl gali būti nagrinėjama nedidelės apimties, bet vertinga dalis. Kaip sportinių sąrašų vertės pavyzdys, nurodomas jų pilnumas ir tikslumas.

93. Susijusios dalies ekonominė vertė vertinama taikant paklausos rinkoje nebuvimo taisyklę⁴⁰, nes aptariama dalis perkeliama ar panaudojama ne rinkos sąlygomis, bet kitu būdu. Tačiau aptariama dalis, būtent ekonominė vertė, gali būti nagrinėjama ir veikiančiojo asmens atžvilgiu, nagrinėjant tai, kokią naudą jis gavo dėl perkėlimo ar panaudojimo.

37 — Šiuo klausimu žr. S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 15 pastraipą dėl 7 straipsnio.

38 — M. Grützmacher (nurodytas 16 išnašoje), p. 340.

39 — J.-L. Gaster (nurodytas 8 išnašoje), 495 pastraipa; M. Grützmacher (nurodytas 16 išnašoje), p. 340; S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 15 pastraipa dėl 7 straipsnio.

40 — J. Krähn (nurodytas 9 išnašoje), p. 162.

94. Remiantis direktyvos 7 straipsniu siekiamu investicijų apsaugos tikslu, pakankamo dydžio nagrinėjimas visuomet apima duomenų bazės sudarytojo padarytas investicijas⁴¹. Kaip išplaukia iš 42 konstatuojamosios dalies, perkėlimo ir panaudojimo draudimu siekiama užkirsti kelią atsirasti žalai investicijoms⁴².

95. Taigi aptariamoms duomenų bazės dalies nagrinėjimo pagrindas taip pat gali būti investicijos, ypač gavimo išlaidos⁴³.

96. Kalbant apie dydžio ribą, direktyvoje taip pat nėra tokios teisinės sąvokos. Remiantis vieninga nuomone literatūroje, Bendrijos teisės aktų leidėjas atribojimą sąmoningai perleido teisų praktikai⁴⁴.

97. Žinoma, dydis negali priklausyti nuo to, ar padaryta didelė žala⁴⁵. Atitinkamos nuorodos konstatuojamojoje dalyje, būtent 42 konstatuojamosios dalies pabaigoje, nepakaktų nustatyti aukštą apsaugos ribą. Be to, kyla klausimas, ar „didelė žala“ apskritai gali būti dydžio apibrėžimo kriterijus, nes 42 konstatuojamoji dalis gali būti suprantama taip, kad „didelę žalą“ galima laikyti papildoma sąlyga tuo atveju, kai kalbama apie pakankamai didelę dalį, t. y., kai dydis jau nustatytas. Netgi 8 konstatuojamojoje dalyje nurodytas draudžiamų veiksmų poveikis, būtent „rimtos ekonominės ir techninės pasekmės“, negali pateisinti pernelyg griežto vertinimo žalos padarymo atžvilgiu. Abi konstatuojamosios dalys labiau skirtos akcentuoti duomenų bazių apsaugos ekonominį reikalingumą.

98. Kalbant apie nagrinėjamos duomenų bazės vertinimą neginčytina, kad veiksmai vyko kas savaitę. Todėl kyla klausimas, ar vertinamos sąlygiškai aptariamoms dalys gali būti lyginamos su visa duomenų baze, ar su atitinkamos savaitės visa duomenų baze.

41 — Žr. G. Guglielmetti (nurodytas 25 išnašoje), p. 186; J. Krähn (nurodytas 9 išnašoje), p. 161; M. Leistner (nurodytas 12 išnašoje), p. 172.

42 — Remiantis viena iš nuomonių, tam pakanka abstraktaus žalos padarymo, žr. M. Leistner (nurodytas 12 išnašoje), p. 173; žr. H. M. H. Speyart (nurodytas 14 išnašoje), p. 171 (174).

43 — C. Dautrelepont, „Le nouveau droit exclusif du producteur de bases de données consacré par la directive européenne 96/9/CE du 11 Mars 1996: un droit sur l'information?“, *Mélanges en hommage à Michel Waëlbroeck*, 1999, p. 903 (913).

44 — C. Dautrelepont (nurodyta 43 išnašoje), p. 913; J.-L. Gaster (nurodytas 8 išnašoje), 496 pastraipa; M. Leistner (nurodytas 9 išnašoje), p. 171; S. von Lewinski (nurodytas 12 išnašoje), 15 pastraipa dėl 7 straipsnio.

45 — Bet žr. G. W. G. Karnell (nurodytas 9 išnašoje), p. 1000; J. Krähn (nurodytas 21 išnašoje), p. 163.

Galiausiai būtų galima sudėti visas per rungtynių sezoną kas savaitę naudojamas dalis ir gautą sumą palyginti su visa duomenų baze.

2) Su pakankamai didele duomenų bazės dalimi susiję draudimai (antras prejudicinis klausimas)

99. Taigi tik to paties laiko požiūriu atliktas palyginimas, susijęs ir su aptariama dalimi, ir su visa duomenų baze, atitinka į *sui generis* teisę orientuotą aiškinimą. Toks palyginimas gali būti atliekamas arba savaitės, arba rungtynių sezono atžvilgiu. Kai yra susijusios daugiau kaip pusė rungtynių, susijusią dalį galima apibūdinti kaip pakankamai didelę. Net ir mažesnės kaip pusės dalies visų rungtynių gali pakakti, jeigu ta dalis kai kuriose rungtynių kategorijose, pavyzdžiui, *Premier League*, yra didesnė.

100. Vertinant absoliučiai, kiekvieną kartą nagrinėjamos dalys tol sudedamos, kol viršijama susijusių dalių didumo riba. Taip galima nustatyti, nuo kurio momento galima kalbėti apie tai, jog nagrinėjamos pakankamai didelės dalys.

101. Iš direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos duomenų bazės sudarytojo teisės neleisti atlikti tam tikrų veiksmų atsiranda šių veiksmų, konkrečiai kalbant, perkėlimo ir panaudojimo draudimas. Todėl daugelyje konstatuojamųjų dalių⁴⁶ šie veiksmai apibūdinami kaip „neteisėti“.

102. Toliau kalbama apie sąvokų „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ aiškinimą. Dėl to reikia išaiškinti direktyvos 7 straipsnio 2 dalies atitinkamas teisinės sąvokas. Tam reikia taip pat prisiminti direktyvos tikslą sukurti naują apsaugos teisę. Aiškinant abi sąvokas, į tai bus atsižvelgiama kaip į gairę.

103. Abiem draudžiamiesiems veiksams būdinga tai, kad jie nepriklauso nuo duombazės duomenų vartotojo tikslo ir ketinimo. Todėl taip pat nėra lemiamas, ar vartojimas yra visiškai komercinis. Reikšmingesni lieka tik abiejose teisinėse sąvokose pateikti faktiniai požymiai.

46 — Žr. 41, 42, 45 ir 46 konstatuojamąsias dalis.

104. Abiem draudžiamiesiems veiksams būdinga ir tai, kad, skirtingai nuo 7 straipsnio 5 dalies, apimami ne tik pakartotiniai ir sisteminiai veiksmai. Kadangi 1 dalyje draudžiami veiksmai turi būti susiję su pakankamai didelėmis duomenų bazės dalimis, Bendrijos teisės aktų leidėjas šiems veiksams kelia mažiau griežtus reikalavimus negu 5 dalyje, kuri taikoma nedidelėms dalims.

105. Dėl to atkreiptinas dėmesys į direktyvos struktūrinę klaidą⁴⁷. Kadangi 7 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisinė sąvoka taip pat orientuota į visą duomenų bazę arba pakankamai didelę dalį, ji be reikalo padvigubina jau 1 dalyje nustatytą sąlygą. 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta teisinė sąvoka kartu su 7 straipsnio 5 dalimi netgi sukelia prieštaravimą, nes 5 dalis draudžia perkelti ir panaudoti nedideles dalis. Jei perkėlimas ir panaudojimas būtų aiškinami remiantis 7 straipsnio 2 dalies teisinėmis sąvokomis, būtų gaunamas ypatingas rezultatas, kad 7 straipsnio 5 dalis tam tikrus veiksmus nedidelių dalių atžvilgiu uždraudžia tik tuomet, kai šie veiksmai susiję su visa duomenų baze arba pakankamai didelėmis jos dalimis.

106. Keletas bylos šalių pateikė nuorodą į konkurencijos aspektą. Šis aspektas yra

antraplanis, nes galutinėje direktyvos redakcijoje nėra Komisijos iš pradžių planuotos pateikti nuostatos apie privalomų licencijų suteikimą.

107. Duomenų bazės sudarytojo plačios apsaugos priešininkai baiminasi, kad egzistuojant tokiai apsaugai kils monopolijų susidarymo, ypač iki šiol laisvai prieinamų duomenų srityje, pavojus: taip dominuojančią padėtį rinkoje turintis duomenų bazės sudarytojas galėtų ja piktnaudžiauti. Dėl to primintina, kad direktyva leidžia taikyti pirminės ir antrinės teisės konkurencijos normas. Antikonkurenciniam duomenų bazės sudarytojo elgesiui taikomos šios taisyklės. Tai išplaukia ne tik iš 47 konstatuojamosios dalies, bet ir iš direktyvos 16 straipsnio 3 dalies, pagal kurią Komisija patikrina, ar *sui generis* teisės taikymas sudarė sąlygas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi ar darė kitokį neigiamą poveikį.

108. Šiuo atveju taip pat iškyla teisėto laisvai prieinamų duomenų tvarkymo klausimas. Dėl to būtent į bylą įstojusios vyriausybės laikosi nuomonės, kad direktyva neturėtų saugoti viešų duomenų.

109. Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia pabrėžti, kad apsauga taikoma tik duomenų bazei,

47 – Žr. G. Koumantos (nurodytas 6 išnašoje), p. 121.

o ne duomenims. Su pavojumi, kad apsauga išsiplečia ir duomenų bazės informacijos atžvilgiu, gali būti kovojama tuo, pirma, kad direktyva, kaip čia siūloma, dėl to būtų aiškinama siaurai. Antra, egzistuoja pareiga prireikus nustatyti nacionalines ir Bendrijos konkurencijos teisės priemones.

110. Duomenų, sudarančių vartotojui nežinomą duomenų bazę, apsaugos atžvilgiu nurodytina, kad direktyva draudžia tik tam tikrus veiksmus, būtent perkėlimą ir panaudojimą.

111. Kai direktyvoje nustatytas perkėlimo draudimas suponuoja, kad būtų žinoma apie duomenų bazės egzistavimą, taip nėra panaudojimo atveju. Taigi prie šios problemos turėtų būti grįžtama kalbant apie panaudojimą.

a) Sąvoka „perkėlimas“ pagal direktyvos 7 straipsnį

112. Sąvoka „perkėlimas“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme aiškintina remiantis 7 straipsnio 2 dalies a punkte pateikta teisine sąvoka.

113. Pirmas elementas yra visų bazės duomenų transformavimas į kitą lygmenį, kuris gali būti nuolatinis arba laikinas. Žodžių junginys „bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“ leidžia daryti išvadą, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas sąvokai „perkėlimas“ suteikė plačią reikšmę.

114. Todėl apimamas ne tik transformavimas į tokį patį⁴⁸, bet ir kitą lygmenį⁴⁹. Tik dėl to išspausdinimas patenka į sąvoką „perkėlimas“.

115. Be to, savaime suprantama, sąvoka „perkėlimas“ neturi būti suprantama taip, kad išimtos dalys tuomet jau nebegali būti duomenų bazėje, kad būtų taikomas draudimas. Tačiau „perkėlimas“ taip pat aiškintinas ne taip plačiai, kad apimtų ir netiesioginį transformavimą. Priešingai, reikalaujama tiesioginio perkėlimo į kitą lygmenį. Skirtingai nuo „panaudojimo“, tai, žinoma, nepriklauso nuo kokio nors viešumo. Pakanka taip pat ir privataus transformavimo.

48 — S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 19 pastraipa dėl 7 straipsnio.

49 — J.-L. Gaster (nurodytas 8 išnašoje), 512 pastraipa.

116. Kalbant apie antrą elementą, būtent nagrinėjamą duomenų bazės objektą („visą duomenų bazę arba pakankamai didelę jos dalį“), galima nurodyti išvadą, padarytą dėl dydžio.

aiškiai parodyti, kad taip turi būti užtikrinta apsauga nuo nekomercinio vartojimo veiksmų.

117. Nacionalinio teisėjo uždavinys yra pritaikyti aukščiau nurodytus kriterijus prie konkrečių pagrindinės bylos faktinių aplinkybių.

120. Teisinėje sąvokoje pateiktos tokios „panaudojimo“ priemonės, kaip antai „kopijų platinimas“, „nuoma“ ir „pateikimas operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu“, suprantamos tik kaip pavyzdinis išvardijimas, kaip tai išplaukia iš papildymo „kitais informacijos perdavimo būdais“.

b) Sąvoka „panaudojimas“ pagal direktyvos 7 straipsnį

121. Iškilus abejonei, sąvoka „pateikimas“ turi būti aiškinama plačiai⁵⁰, ir tai suponuoja papildymas „kiekviena forma“ 7 straipsnio 2 dalies b punkte. Tačiau vien idėjos⁵¹ arba informacijos paieška remiantis duomenų baze⁵² nėra apimamos.

118. Iš direktyvos 7 straipsnio 2 dalies b punkte įtvirtintos teisinės sąvokos išplaukia, kad panaudojimas susijęs su pateikimu visuomenei.

122. Keletas bylos šalių teigė, kad duomenys turi būti žinomi viešai. Ar taip yra šiuo atveju, priklauso nuo konkrečių bylos faktinių aplinkybių vertinimo, o tai yra nacionalinio teisėjo pareiga.

119. Tačiau Bendrijos teisės aktų leidėjas sąmoningai vartodamas sąvoką „panaudojimas“ („*Weiterverwendung*“) vietoj sąvokos „pritaikymas“ („*Weiterverwertung*“), norėjo

50 – S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 27 pastraipa dėl 7 straipsnio.

51 – S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 31 pastraipa dėl 7 straipsnio.

52 – M. Grützmacher (nurodytas 16 išnašoje), p. 336.

123. Tačiau net jeigu nacionalinis teisėjas prieitų prie išvados, kad kalbama apie viešai žinomus duomenis, tai nepašalina galimybės, kad duomenų bazės dalys, kuriose yra visuomenei žinomų duomenų, vis tiek naudojasi apsauga.

124. Direktyvos 7 straipsnio 2 dalies b punkte kaip tik yra norma dėl apsaugos teisės išnaudojimo. Tai gali atsitikti tik esant tam tikroms sąlygoms. Viena iš sąlygų yra „duomenų bazės kopijos pardavimas pirmą kartą“. Iš to galima daryti išvadą, kad išnaudojimas galimas tik esant tokioms materialinėms sąlygoms. Jei panaudojama kitu būdu nei kopijuojant, išnaudojimas neįvyksta. Pateikimo operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu tai aiškiai nustatyta 43 konstatuojamojoje dalyje. Taigi *sui generis* teisė taikoma ne tik pirmajam „pateikimui visuomenei“.

125. Kadangi direktyva neorientuota į po pirmo „pateikimo visuomenei“ atliktų sandorių skaičių, šis skaičius neturi jokios reikšmės. Todėl, kai kalbama apie pakankamai didelę duomenų bazės dalį, ji saugoma ir tuomet, kai gaunama iš nepriklausomo šaltinio, spausdintos informacijos ar interne-

to, bet ne iš pačios duomenų bazės. Skirtinai nuo perkėlimo, „panaudojimas“ kaip tik apima netiesioginius duombazės duomenų gavimo būdus. Todėl faktinis požymis „panaudojimas“ yra plačiai aiškintinas⁵³.

126. Nacionalinio teisėjo uždavinys yra pritaikyti anksčiau nurodytus kriterijus prie konkrečių pagrindinės bylos faktinių aplinkybių.

127. Papildant atsakymus į prejudicinius klausimus, reikia nurodyti, jog tuo atveju, kai nagrinėjamos nepakankamai didelės dalys, reikia patikrinti, ar egzistuoja pakartotinis ir sistemingas nepakankamai didelės dalies perkėlimas ir (arba) panaudojimas (šiuo klausimu žr. atitinkamus samprotavimus mano išvadose bylose C-203/02, C-338/02 ir C-444/02).

53 — S. von Lewinski (nurodytas 13 išnašoje), 38 pastraipa dėl 7 straipsnio.

VII — Išvada

128. Teisingumo Teismui į prejudicinius klausimus siūloma atsakyti taip:

1. 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą sąlygą, reikalaujančią, kad investicijos būtų susijusios su duomenų bazės sudarymu, reikia aiškinti taip, kad gavimo ir tam skirtų investicijų atveju, tokiu kaip pagrindinėje byloje, investicijos turi būti skirtos rungtynių datoms ir komandų poroms nustatyti, ir kad rungtynių tvarkaraščių sudarymas taip pat apima investicijas, į kurias nereikia atsižvelgti vertinant apsaugos suteikimo sąlygas.
2. Direktyvoje numatyta apsauga nuo perkėlimo ir panaudojimo suprantama taip, kad kiti asmenys, išskyrus futbolo tvarkaraščių sudarytojus, negali be leidimo naudoti šiuose tvarkaraščiuose esančių duomenų lažyboms organizuoti ar kitais komerciniais tikslais.
3. Pakankamai didelė duomenų bazės dalis, kiekybiškai ir (arba) kokybiškai ją įvertinus, direktyvos prasme gali būti nagrinėjama ir tuomet, kai kas savaitę išleidžiamose lažybų kortelėse naudojami tik tie tvarkaraščio duomenys, kurie yra susiję su tą savaitę vykstančiomis rungtynėmis; ir kad su rungtynėmis susiję duomenys per visą sezoną gaunami bei tikrinami remiantis kitais nei duomenų bazės sudarytojo šaltiniais.